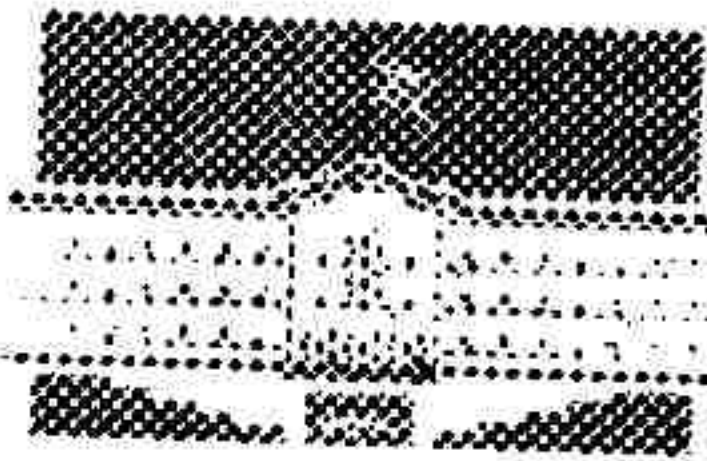

ΠΑΒ

1493

01.10.2010

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

**Προς τον κ. Υπουργό:
Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Ο βουλευτής Β' Αθήνας Φώτης Κουβέλης κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης της χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών υπογραμμίζει το θεσμικό κενό στη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης και καταθέτει συγκεκριμένη πρόταση, η οποία περιλαμβάνει τη μετεξέλιξη των ανωτέρω Κέντρων σε θεσμικά ισχυρές δομές με τη μορφή των 13 Περιφερειακών Ν.Π.Δ.Δ., την επιστημονική επίβλεψη του Ο.ΚΑ.ΝΑ. και την ουσιαστική εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών, στο πλαίσιο της προώθησης μιας αποτελεσματικής αντιναρκωτικής πολιτικής.

Αθήνα, 27/10/2010

Ο καταθέτων βουλευτής

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Διεύθυνση Γραμματείας:

Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αθήνας,

Γ' Σεπτεμβρίου 48Β.

Τηλ.: 2665025140,

6956248200, 6945833231, 6936828341.

ΦΑΞ: 2665028885, 2273023441.

Email: prolipsiworkers@yahoo.gr

Ηγουμενίτσα, 20/07/10.

Αρ. Πρωτ.: 502

ΠΡΟΣ:

Πρόεδρο Δημοκρατικής Αριστεράς,

Κο. Φ. Κουβέλη.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

Σκοπός του συγκεκριμένου υπομνήματος είναι η ανάδειξη της σημασίας επίλυσης του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης για τις Εξαρτησιογόνες Ουσίες, προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη συνέχιση της λειτουργίας τους και η αναβάθμιση του αναγνωρισμένου, τόσο από ελληνικούς, όσο και από ευρωπαϊκούς φορείς, επιστημονικού και κοινωνικού τους έργου.

Για το λόγο αυτό σ' ένα πρώτο μέρος γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση της ταυτότητας και της δράσης των Κέντρων Πρόληψης, ενώ σ' ένα δεύτερο γίνεται αναφορά στις ανεπάρκειες των κυβερνητικών πολιτικών που εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια στον ευαίσθητο χώρο της Πρωτογενούς Πρόληψης των Εξαρτήσεων. Μια παρουσίαση όσων έγιναν **και κυρίως αυτών που δεν έγιναν**, με σκοπό να αναδειχθούν τα σοβαρά προβλήματα που ενυπάρχουν ως απότοκο σωρευμένων δυσκολιών που οι δομές μας αντιμετωπίζουν. Τέλος σε μια ύστατη προσπάθεια να προχωρήσει και να ολοκληρωθεί ένας ουσιαστικός διάλογος και ληφθούν γενναίες και οριστικές αποφάσεις καταθέτουμε τις δικές μας προτάσεις για την επίλυση ενός τόσο σημαντικού θέματος για την χάραξη και προώθηση μιας αποτελεσματικής αντιναρκωτικής πολιτικής για τη χώρα.

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ & ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Τα 72 «Κέντρα Πρόληψης» του ΟΚΑΝΑ & της Αυτοδιοίκησης είναι υπηρεσίες τοπικού χαρακτήρα, που εφαρμόζουν προγράμματα πρόληψης της χρήσης ουσιών και των εξαρτητικών σχέσεων/συμπεριφορών εν γένει, τόσο στον χώρο της οικογένειας, όσο και στην σχολική και ευρύτερη κοινότητα όπου έκαστο δραστηριοποιείται.

Έχουν την μορφή αστικών μη κερδοσκοπικών εταιριών και λειτουργούν υπό την επιστημονική εποπτεία του ΟΚΑΝΑ και με συγχρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας μέσω του ΟΚΑΝΑ (κατά 50%) και του Υπουργείου Εσωτερικών μέσω της ΚΕΔΚΕ (κατά 50% και με πηγή τους Κ.Α.Π.).

Στα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων εργάζονται ως επιστημονικό προσωπικό ειδικοί της Ψυχικής Υγείας (κατά κύριο λόγο, ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί) άλλοι και άλλες κατηγορίες κοινωνικών επιστημόνων και ανθρωπιστικών επιστημόνων, όπως κοινωνιολόγοι, κοινωνικοί ανθρωπολόγοι, παιδαγωγοί. Είναι στελεχωμένα, επίσης, με αξιόλογο διοικητικό προσωπικό.

Τα προγράμματα των Κέντρων Πρόληψης κυρίως στοχεύουν στα παιδιά, τους εφήβους και τους νέους, προσεγγίζοντας παράλληλα -με εκπαιδευτικά βιωματικά σεμινάρια- όλους αυτούς που βρίσκονται δίπλα τους και αποτελούν πρότυπα συμπεριφορών και διαδραματίζουν γενικότερα σημαντικό ρόλο στη ζωή τους, δηλαδή αυτούς που λειτουργούν ως «ενήλικες υποστηρικτές» (γονείς, νηπιαγωγοί, δάσκαλοι, καθηγητές). Στόχος αυτών των σεμιναρίων είναι να υποστηρίξουμε τον δύσκολο, πλέον, όσο και περίπλοκο γονεϊκό και εκπαιδευτικό ρόλο, με παρεμβάσεις πριν την εμφάνιση του προβλήματος.

Στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας τα στελέχη των Κέντρων Πρόληψης έχουμε επιμορφώσει χιλιάδες εκπαιδευτικούς, κυρίως κατευθύνοντάς τους στην δημιουργική και αποτελεσματική χρήση εκπαιδευτικού υλικού, που εφαρμόζεται στην Α/θμια και Β/θμια εκπαίδευση με σκοπό την ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων και της αυτοεκτίμησης των παιδιών και εφήβων, και την προαγωγή της υγείας τους. Πέραν του ουσιαστικού εκπαιδευτικού και εποπτικού ρόλου, έχουμε, επίσης, δημιουργήσει ομάδες εκπαιδευτικών μέσα από τις οποίες οι συμμετέχοντες παίρνουν στήριξη, ώστε να αντιμετωπίζουν στρεσογόνους παράγοντες που προκύπτουν στο πλαίσιο της καθημερινής δουλειάς τους στα σχολεία εν γένει. Τέλος, έχουμε συντονίσει απ' ευθείας ομάδες εφήβων και παιδιών δημοτικού, ανιχνεύοντας μαζί τους σε βάθος τις κοινωνικές και ψυχοσυναισθηματικές δυναμικές δομικών και επίκαιρων ζητημάτων, όπως λ.χ. της αυτοεκτίμησης, των επιρροών, της επικοινωνίας, της συνεργασίας, της βίαιης συμπεριφοράς και της παραβατικότητας. Και φυσικά -ως ουσιώδη προέκταση αυτών- των εξαρτήσεων.

Είναι γεγονός ότι στην χώρα μας ο **μεγαλύτερος όγκος των παρεμβάσεων πρόληψης στις σχολικές κοινότητες** υλοποιούνται με την άμεση (απ' ευθείας

συντονισμός ομάδων) ή έμμεση (σεμινάρια εκπαίδευσης/κατάρτισης εκπαιδευτικών και γονέων) συμμετοχή των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων – και μάλιστα με επιτυχία.

Όσον αφορά στην Οικογένεια, έχουμε δημιουργήσει εκατοντάδες ανά την Ελλάδα **ομάδες γονέων**, δίνοντας τον χρόνο και τον χώρο στους γονείς, που έχουν μάθει να είναι οι «σιωπηλοί κουβαλητές», να επικοινωνήσουν τις ανησυχίες τους σε ασφαλές περιβάλλον, να προβληματιστούν με την ποιότητα της επικοινωνίας μέσα στην οικογένεια τους και να δράσουν προληπτικά οι ίδιοι στο σπίτι τους και στο ευρύτερο περίπλοκο δίκτυο θέσεων και ρόλων, στο οποίο είναι και καλούνται να παραμείνουν ενταγμένοι, παρά τους σοβαρούς πλέον ανασταλτικούς παράγοντες – προσωπικούς και κοινωνικούς.

Υλοποιούμε, επιπλέον, προγράμματα και σε ομάδες της ευρύτερης κοινότητας (όπως στον στρατό, τα σώματα ασφαλείας, την εκκλησία, τα ΜΜΕ, σε επαγγελματίες υγείας, αιρετούς της αυτοδιοίκησης, συλλόγους, εθελοντές) με στόχο άλλοτε την ενημέρωση-ευαισθητοποίηση τους και άλλοτε την στήριξη του επαγγελματικού ρόλου τους (όπου υπάρχει επαφή με χρήστες ουσιών, ανήλικους παραβάτες, κ.λ.π.).

Τα Κέντρα Πρόληψης, όμως, δέχονται, επιπλέον, ατομικά αιτήματα βοήθειας (όπου ήδη έχει αναπτυχθεί πρόβλημα) που αφορούν: χρήση ουσιών, τυχερά παιχνίδια, χρήση προϊόντων τεχνολογίας, κακοποίηση, διαζύγιο, πένθος-απώλεια, οικογενειακά προβλήματα, απόπειρες αυτοκτονίας, βουλιμία, ανορεξία, σχολικό εκφοβισμό, παραβατική συμπεριφορά νέων, κ.λ.π. Σε αυτά τα αιτήματα προσφέρουν υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης και συμβουλευτικής και παράλληλα παραπομπή στις δημόσιες ή κρατικά εποπτευόμενες και μη κερδοσκοπικές δομές θεραπείας. Ο ρυθμός αύξησης αυτών των αιτημάτων αγγίζει στην επαρχία (όπου υπάρχει τεράστια έλλειψη σε δομές ψυχικής υγείας) το 400%.

Δεχόμαστε, εξάλλου, και αιτήματα βοήθειας, που αφορούν ομάδες υψηλού κινδύνου ή και κοινότητες σε κρίση: Αναφέρουμε ενδεικτικά το Κέντρο Πρόληψης του Ν. Ημαθίας, το οποίο με μακροχρόνιες δράσεις παρείχε ψυχολογική υποστήριξη στην σχολική κοινότητα μετά το πολύνεκρο δυστύχημα στα Τέμπη, ενώ πιο πρόσφατο παράδειγμα προσφέρουν οι δράσεις των Κ.Π. της Πελοποννήσου μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007.

Στο σημείο αυτό θεωρούμε απαραίτητο να σας παραθέσουμε ένα μικρό μέρος των επίσημων στατιστικών στοιχείων και των ερμηνειών τους, που επιβεβαιώνουν το σημαντικό έργο που επιτελούν τα ελληνικά Κέντρα Πρόληψης:

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΤΕΠΝ) στην Ετήσια Έκθεσή του του 2005 αναφέρει: «*Η Ελλάδα αποτελεί ένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικό παράδειγμα της μετατόπισης των πολιτικών πρόληψης από τις παραδοσιακές, βασισμένες στη πληροφόρηση και ατομικές (συμβουλευτικές) προσεγγίσεις, στην υλοποίηση μιας πραγματικής στρατηγικής για την δημόσια υγεία... Ο αριθμός των προγραμμάτων πρόληψης στα σχολεία υπερδιπλασιάστηκε στην Ελλάδα, τα δε προγράμματα που βασίζονται στην οικογένεια τριπλασιάστηκαν ...*»

Στην έκθεση του Ευρωπαϊκού Κέντρου για το 2006 επίσης αναφέρεται: «*...Η Ελλάδα και η Αυστρία πρωτοστατούν στο καθορισμό προδιαγραφών για τη πιστοποίηση υπηρεσιών πρόληψης και ειδικών του τομέα πρόληψης*». Τέλος αναφέρεται πως: «*η λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης στην Ελλάδα από το 1998 έως το 2004 έχει συμβάλει στη μείωση της χρήσης: 9% στο πληθυσμό από 18 – 24 ετών και 3,9% στο πληθυσμό 12 – 64 ετών*».

Ολοκληρώνοντας την παρουσίαση των δράσεων των Κέντρων Πρόληψης πρέπει να παρατηρήσουμε και επισημάνουμε πως το αναγνωρισμένο επιστημονικό και κοινωνικό τους έργο σχεδιάζεται και υλοποιείται στα όρια ενός θεσμικού πλαισίου όχι ολοκληρωμένου, υποστηρικτικού και με αναπτυξιακές προοπτικές, αλλά ασαφούς και γεμάτου περιορισμούς. Το πολυειδές αυτό έργο πραγματοποιήθηκε και πραγματοποιείται από 72 «αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες» με εργασιακό καθεστώς πολλαπλών ταχυτήτων, απουσία συλλογικής σύμβασης εργασίας, τεράστια κενά στην εκπαίδευση και επανεκπαίδευση των στελεχών των Κέντρων και ποικίλες παρεμβάσεις αναρμοδίων φορέων στο επιστημονικό έργο του δυναμικού τους.

2. ΧΡΟΝΙΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Το ασαφές θεσμικό καθεστώς λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης είναι η μήτρα όλων των προβλημάτων που παρακωλύουν τη λειτουργία τους.

Τα Κέντρα Πρόληψης έχουν ιδρυθεί στην βάση της συνεργασίας της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης με τον ΟΚΑΝΑ και το Υπουργείο Υγείας.

Συγκεκριμένα, οι κατά τόπους Νομαρχίες, Δήμοι και Κοινότητες, από κοινού και με άλλους τοπικούς φορείς, συνήψαν αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, υπαγόμενες στις διατυπώσεις δημοσιότητας, προκειμένου να ιδρύσουν «Κέντρα Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών και Προαγωγής της Υγείας», τα οποία, σύμφωνα με το άρθρ.60 Ν. 3459/2006, θα έχουν ως στόχο την πρόληψη της διάδοσης και της χρήσης των ναρκωτικών στις τοπικές κοινωνίες, στόχος που αναφέρεται περιφραστικά και στους σκοπούς καθεμίας αστικής εταιρείας. Στα καταστατικά αυτά αναγράφεται η συμμετοχή του κάθε συμβαλλόμενου ιδρυτή στο εταιρικό κεφάλαιο καθώς επίσης και οι πόροι της εταιρείας, οι οποίοι είναι, κατά τεκμήριο, οι ετήσιες εισφορές των μελών, οι εισφερόμενες δωρεές των μελών ή τρίτων, οι κάθε είδους επιχορηγήσεις από διάφορους Οργανισμούς καθώς και κάθε άλλη είσπραξη που προέρχεται από νόμιμη αιτία.

Η υλοποίηση των προγραμμάτων πρόληψης γίνεται με την υπογραφή και εκτέλεση προγραμματικών συμβάσεων τριετούς διάρκειας που συνάπτονται διμερώς μεταξύ του OKANA και κάθε αστικής εταιρείας και στις οποίες προβλέπονται επακριβώς για την ανωτέρω χρονική περίοδο, το ύψος της επιχορήγησης, η συνεισφορά του κάθε συμβαλλόμενου μέρους και ο τρόπος καταβολής της. Η συνεργασία, λοιπόν, κατοχυρώνεται με τις προαναφερόμενες ανανεούμενες τριετείς προγραμματικές συμβάσεις, που με τις οποίες ρυθμίζονται λεπτομερώς τόσο το έργο που αναλαμβάνει το συγκεκριμένο Κέντρο Πρόληψης να προσφέρει στον κάθε Δήμο και στον κάθε Νομό, όσο και το ανάλογο ύψος της χρηματοδότησης (με αναλυτική αναφορά στο ποσό της μισθοδοσίας, των λειτουργικών εξόδων και της εκπαίδευσης). Σημειωτέον δε ότι στο καταστατικό των αστικών εταιρειών αυτών δεν υπάρχει καμία απολύτως πρόβλεψη περί τακτικής επιχορήγησης κατά ποσοστό τουλάχιστον 50% από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Η επιχορήγηση, πάντως, συμφωνείται με την ανά πενταετία γενικότερη προγραμματική σύμβαση που συνάπτεται με τα Υπουργεία Υγείας και Εσωτερικών, τον OKANA, την ΚΕΔΚΕ και την ΕΕΤΑΑ, στην οποία και αναφέρονται τα ποσά και ο τρόπος καταβολής της στα Κέντρα. Με βάση τη σύμβαση αυτή, η χρηματοδότηση προβλέπεται, ως εξής: Κατά 50% από πλευράς OKANA και Υπουργείου Υγείας και κατά 50% από πλευράς ΚΕΔΚΕ και Υπουργείου Εσωτερικών. Χαρακτηριστικό είναι ότι στις πενταετείς συμβάσεις δεν προβλέπεται απευθείας καταβολή και επιχορήγηση των αστικών εταιρειών από τα Υπουργεία Υγείας και Εσωτερικών αλλά μέσω ΕΕΤΑΑ-OKANA και OKANA αντίστοιχα. Με άλλα λόγια και με δεδομένο ότι δεν

υπάρχει οριοθετημένο και σαφές νομοθετικό πλαίσιο για τη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης, είναι εν τούτοις προφανές ότι αυτά δεν επιχορηγούνται, **σύμφωνα με τον οργανισμό τους**, σε ποσοστό τουλάχιστον 50% **τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό** στον οποίο μάλιστα δεν υπάρχει καν Κωδικός που να αναφέρεται απευθείας στα Κέντρα Πρόληψης. Τέλος, πέραν του γενικότερου πλαισίου χρηματοδότησης των Κέντρων Πρόληψης, με την ως άνω ενιαία Προγραμματική Σύμβαση πενταετούς ισχύος, ρυθμίζεται το γενικότερο πλαίσιο της λειτουργίας τους.

Από τη μια πλευρά, λοιπόν, έχουμε μια **Προγραμματική Σύμβαση πενταετούς ισχύος** μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Υπουργείο Εσωτερικών – Υπουργείο Υγείας – ΚΕΔΚΕ – ΟΚΑΝΑ – ΕΕΤΑΑ Α.Ε.), και από την άλλη διμερείς τριετείς συμβάσεις συνεργασίας κάθε ξεχωριστής «εταιρείας» και ΟΚΑΝΑ. Ως αποτέλεσμα των «παράλληλων συμβάσεων», έχουμε επί του πρακτέου συμβάσεις που ανησυχητικά συχνά καθυστερούν να ανανεωθούν (τόσο η γενική πενταετής, όσο και οι επιμέρους, διμερείς τριετείς) και κατά συνέπεια πόροι που ποτέ δεν κατατίθενται στην ώρα τους και μάλιστα με «συνεπείς» εμπλεκόμενους φορείς να επικαλούνται, ως προς τις ευθύνες τους για τη συνδιαμόρφωση της κατάστασης αυτής, την «ασυνέπεια» άλλων.

Η κρίση για μας ξεκίνησε νωρίτερα

Τα προηγούμενα χρόνια ως εργαζόμενοι και εργαζόμενες ζήσαμε οριακές στιγμές όσον αφορά στη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης, καθώς συνάδελφοί μας βρέθηκαν απλήρωτοι έως και 18 μήνες, ενώ τα χρέη του ΟΚΑΝΑ άγγιξαν τα τρία χρόνια ξεπερνώντας το ποσό των 14 εκατομμυρίων ευρώ.

Η καταβολή των οφειλομένων στον ΟΚΑΝΑ για τα Κέντρα Πρόληψης από τη νέα ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, δυστυχώς δεν μεταφράστηκε σε καταβολή ολόκληρου του ποσού από τον ΟΚΑΝΑ προς τα Κέντρα Πρόληψης. Έως σήμερα, έχουν καταβληθεί από τον ΟΚΑΝΑ περίπου τα μισά από τα χρήματα αυτά. Ακόμη κι αυτά τα ποσά, πάντως, έδωσαν μια μικρή ανάσα ζωής στα Κέντρα Πρόληψης. Διότι τα πράγματα δεν φάνηκε να αλλάζουν ουσιαστικά. Οι προεκλογικές δεσμεύσεις και υποσχέσεις (να σημειώνουμε εδώ πως και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός, σε επίσκεψή του στο Κέντρο Πρόληψης Αγίας Παρασκευής-Χολαργού, στις 26 Μαΐου 2009 ως αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τότε, δεσμεύτηκε για κατά προτεραιότητα επίλυση του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης με νομοθετική ρύθμιση) έμειναν στο πεδίο του φαντασιακού.

Όμως οι υποσχέσεις συνεχίστηκαν και μετεκλογικά. Η Υφυπουργός Υγείας, κηρύττοντας την έναρξη των εργασιών της Διημερίδας για τη δημόσια παρουσίαση του επιστημονικού έργου των Κέντρων Πρόληψης στις 27 Φεβρουαρίου 2010, δεσμεύτηκε να στηρίζει το έργο των Κέντρων Πρόληψης και μάλιστα ως μία από τις προτεραιότητες της Κυβέρνησης, καθώς αναγνώρισε ότι αυτό έχει αγκαλιαστεί από τις τοπικές κοινωνίες. Δήλωσε, μάλιστα, πως το πρώτο που θα λυθεί είναι το θεσμικό πρόβλημα των δομών. Δηλώσεις τέτοιες από κυβερνητικούς παράγοντες καθώς και από παράγοντες του Υπουργείου Υγείας και του OKANA έχουν υπάρξει πολλές και θα ήταν άσκοπο να τις παραθέσουμε όλες.

Εκτός, όμως, από τα λόγια υπάρχουν και τα έργα. Δυστυχώς, η πραγματικότητα επιβεβαιώνει τους φόβους των εργαζομένων. Από τα οφειλόμενα χρήματα των προηγούμενων ετών (μέχρι και το 2009) από την πλευρά του OKANA έχουν καταβληθεί στα Κέντρα τα μισά, ενώ έως τον Ιούνιο του 2010 ούτε η ΚΕΔΚΕ ούτε ο OKANA έχουν καταβάλει χρήματα. Τι και αν ο πρωθυπουργός ανακοίνωνε πριν λίγο καιρό πως ο OKANA, τα Κέντρα Πρόληψης και το ΚΕΘΕΑ εξαιρούνται των περικοπών; Αν και τον Ιούλιο του 2010 στάλθηκε από τον OKANA έγγραφο, το οποίο ενημερώνει για καταβολή μέρους των εισφορών του προς τα Κέντρα Πρόληψης, ωστόσο επί του πρακτέου για εμάς τα πραγματικά ποσά είναι ίδιο τόσο πριν, όσο και μετά τις περικοπές: 0 ευρώ!

Σε επίπεδο Υπουργείου Υγείας, παρόλο που υπάρχουν ανακοινώσεις των Υπουργών σε επίπεδο προθέσεων για την επίλυση του θεσμικού προβλήματος των δομών μας, δεν υπάρχει σαφής δέσμευση ή μια ξεκάθαρη κατεύθυνση για την μορφή επίλυσης. Πρόσφατα δε, ανακοινώθηκε στο πλαίσιο Διϋπουργικού Συμβουλίου για τα Ναρκωτικά υπό τον Πρωθυπουργό πως το θέμα της επίλυσης του θεσμικού προβλήματος ανατίθεται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Την ίδια στιγμή, επίσης μέσα στον Ιούλιο του 2010, ξεκίνησε τις εργασίες της ειδική Ομάδα Διοίκησης Έργου, που θα γνωμοδοτήσει για το θεσμικό πλαίσιο των Κέντρων Πρόληψης και στην οποία συμμετέχουν με εκπροσώπους τους, εκτός από το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Υγείας, ο OKANA, η ΚΕΔΚΕ, η ΕΕΤΑΑ, το Σωματείο Εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης! Πέραν της αυταπόδεικτης συνέχισης της «αρχής της παραλληλίας», που μόνο δεινά έχει επιφέρει μέχρι σήμερα στη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης και παρελκύσεις στην αντιμετώπιση των δεινών αυτών, οφείλουμε να τονίσουμε πως από όλους τους συμμετέχοντες στην Ομάδα Διοίκησης Έργου Φορείς, μονάχα το Σωματείο μας έχει καταθέσει επίσημη, έγγραφη πρόταση

επίλυσης του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης από 15^{ης} Ιουλίου 2010 (καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης προτάσεων)! Γεγονός, το οποίο μας γεννά ερωτηματικά αναφορικά με τη διάθεση των εμπλεκομένων στη λειτουργία των Κέντρων Πρόληψης Φορέων να επιλύσουν το θεσμικό πρόβλημα των δομών.

Επιπλέον γίνεται προσπάθεια να συνδεθεί η επίλυση του θεσμικού με την αξιολόγηση των Κέντρων Πρόληψης. Αυτή η επιχειρηματολογία μοιάζει με την της προηγούμενης Κυβέρνησης και αγνοεί το γεγονός ότι η Πρόληψη είναι ένας από τους βασικούς πυλώνες της αντιναρκωτικής πολιτικής. Το δίκτυο των Κέντρων Πρόληψης είναι το πιο εκτεταμένο της χώρας. Υφίσταται διαρκή αξιολόγηση και έχει δώσει στη δημοσιότητα πλήρη στοιχεία από τις δράσεις των Κέντρων μέχρι τώρα με συγκεκριμένους αριθμούς συμμετεχόντων και παρεμβάσεων όπως εκπαιδευτικά σεμινάρια για εκπαιδευτικούς, σχολές γονέων κλπ. Χαρακτηριστική ως προς αυτό είναι η 1^η Πανελλαδική Διεπιστημονική Δημερίδα των Κέντρων Πρόληψης, που έλαβε χώρα το Φεβρουάριο του 2010, εμπνευσμένη και οργανωμένη εξ ολοκλήρου από τους εργαζόμενους στα Κέντρα Πρόληψης δια του Συλλογικού τους Οργάνου, του Σωματείου, και με την Πολιτεία να συμμετέχει σπασμωδικά και ύστερα από πολλές πιέσεις μας στο (εξαιρετικά χαμηλό) οικονομικό σκέλος της διοργάνωσης!

Τα Κέντρα Πρόληψης, λοιπόν, είναι ίσως οι μοναδικοί φορείς που υφίστανται διαρκείς και σταθερούς ελέγχους οικονομικούς, επιστημονικούς και διοικητικούς κάθε εξάμηνο τόσο από τον ΟΚΑΝΑ όσο και από την *Επιτροπή Παρακολούθησης της Λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης*, που συγκροτήθηκε από το ΥΠΕΣΣΔΑ, το ΥΥΚΑ, την ΚΕΔΚΕ, τον ΟΚΑΝΑ, την ΕΕΤΑΑ και το Σωματείο μας. Επιπλέον, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο ελέγχονται μέσω του συστήματος EDDRA, γεγονός που τα καθιστά υπερελεγχόμενους και υπερδιαφανείς φορείς.

Ο ΟΚΑΝΑ απ' την πλευρά του αποφεύγει επιμελώς να πάρει επίσημη θέση για το θεσμικό πρόβλημα, θεωρώντας τον εαυτό του αναρμόδιο να προτείνει! Και αυτό τη στιγμή που οφείλει να καλέσει επίσημα σε διάλογο όλους τους αρμόδιους Φορείς για την επίλυση του θεσμικού και όχι να κωλυσιεργεί. Σε κάθε περίπτωση - και ιδιαιτέρως μετά την πρόσφατη ανακήρυξη της Προέδρου του σε Εθνική Συντονίστρια για τα Ναρκωτικά- οφείλει να διαμορφώσει μια επίσημη θέση και να ζητήσει νομική και τεχνική συμπαράσταση, αν θεωρεί πως δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις που θέτει ο εποπτικός του ρόλος.

Η ΚΕΔΚΕ από την πλευρά της χαρακτηρίζεται εδώ και μήνες από την ηχηρή της απουσία. Και κάτι τέτοιο τη στιγμή που προωθείται το Πρόγραμμα Διοικητικής

Μεταρρύθμισης «Καλλικράτης» χωρίς να υπάρχει καμία πρόβλεψη για τα Κέντρα Πρόληψης, με συνέπεια οι αντίστοιχες «αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες» να βρίσκονται «στον αέρα» από την έναρξη της εφαρμογής του!

3. Η ΘΕΣΗ ΜΑΣ

Το Σωματείο είχε ενημερώσει διεξοδικά και λεπτομερώς άπαντες τους ασκούντες πολιτική Φορείς για όλα τα ζητήματα που άπτονται του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης πριν καν εκλεγεί η σημερινή Κυβέρνηση και άρα δεν δικαιολογείται η οποιαδήποτε καθυστέρηση ή ανακάλυψη εμποδίων.

Ως εργαζόμενοι στα Κέντρα Πρόληψης είμαστε οι μόνοι που τολμήσαμε να καταθέσουμε συγκροτημένη και ξεκάθαρη πρόταση για την επίλυση του θεσμικού προβλήματος των δομών, στις οποίες εργαζόμαστε (επισυνάπτεται). Μια πρόταση που, λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και όχι τις μονεταριστικές και ευρύτερα τεχνοκρατικές αλχημείες απρόσωπων συμβούλων και Οργανισμών, μιλά για την **μετεξέλιξη των Κέντρων Πρόληψης σε θεσμικά ισχυρές δομές με την μορφή των 13 Περιφερειακών Ν.Π.Δ.Δ., υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, την επιστημονική επίβλεψη του ΟΚΑΝΑ και την ομαλή και ουσιαστική εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών.**

Τα τελευταία χρόνια κάναμε το παν προκειμένου να κρατήσουμε τα Κέντρα Πρόληψης ανοιχτά και το πετύχαμε. Με την ίδια αποφασιστικότητα και ευθύνη θα σταθούμε και από δω και μπρος, συνεχίζοντας τον αγώνα μας. Η πίστη στην αξία του παραγόμενου έργου μας και η αδιάκοπη ανατροφοδότηση που παίρνουμε από τους ανθρώπους που δέχονται τις υπηρεσίες των δομών, στις οποίες εργαζόμαστε, μας επιβάλουν να συνεχίσουμε ως το τέλος.

Με τιμή,

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Σωματείου,

Ο Πρόεδρος

Τίνος Σιφονίδης

Η Γεν. Γραμματέας

Γιαννίνα Παπαγιάννη

**ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ (ΟΚΑΝΑ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ)**

Διεύθυνση Γραμματείας:
Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αθήνας,
Γ' Σεπτεμβρίου 48B.
Τηλ.: 2665025140,
6956248200, 6945833231, 6936828341.
ΦΑΞ: 2665028885, 2273023441.
Email: prohpsiworkers@yahoo.gr

Ηγουμενίτσα, 15/07/10.
Αρ. Πρωτ.: 500.

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

ΠΡΟΣ:

Κα. Α. Πανταζοπούλου,
Γενική Διευθύντρια Δημόσιας Υγείας.

ΚΟΙΝ.:

Μέλη της Ομάδας Διοίκησης Έργου για το
θεσμικό πλαίσιο των Κέντρων Πρόληψης.

**ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ**

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι,

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του Σωματείου Εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών δια των εκπροσώπων του εντός της Ομάδας Διοίκησης Έργου, σας καταθέτουμε την πρόταση μας για την επίλυση του θεσμικού προβλήματος των Κέντρων Πρόληψης.

Τα βασικά σημεία της πρότασής μας, η οποία συνιστά εκφρασμένη βούληση των εργαζομένων των Κέντρων Πρόληψης μέσα από τις συλλογικές διαδικασίες μας, έχουν ως εξής:

1. Ίδρυση 13 Αυτοδιοικούμενων Ν.Π.Δ.Δ., ένα ανά Διοικητική Περιφέρεια. Σύστασή τους με νόμο και καθορισμό των όρων λειτουργίας τους (καταστατικό κλπ.) με ΠΔ που θα εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού, με την οποία θα ρυθμίζεται και η υπαγωγή τους στο Υπουργείο Υγείας – ενδεχομένως σε υπάρχουσα Διεύθυνσή του ή νέα Διεύθυνση που δύναται να δημιουργηθεί με συγχώνευση υπαρχουσών.
2. Διατήρηση της σημερινής διασποράς των Κέντρων Πρόληψης (Κ.Π.), ήτοι 71 πανελλαδικά. Κατ' αντιστοιχία, η περιοχή ευθύνης κάθε Κ.Π. παραμένει ως έχει μέχρι σήμερα. Για τις περιοχές στις οποίες σήμερα (07/2010) δεν υπάρχει Κ.Π., ορίζεται χρονοδιάγραμμα δημιουργίας ενός ανά σημερινό Νομό, πλην της σημερινής Νομαρχίας Πειραιά, στην οποία μπορούν να ιδρυθούν περισσότερα Κ.Π. Εφ' όσον δε τυχόν νέα Κέντρα Πρόληψης έχουν ιδρυθεί μέχρι και την ημερομηνία της τελικής νομοθετικής ρύθμισης, συνυπολογίζονται στο χάρτη της διασποράς των Κ.Π. και ομοίως διατηρούνται ως καλύπτοντα την περιοχή ευθύνης τους. Η διοίκηση των τοπικών παραρτημάτων των Κ.Π. θα ασκείται από έναν οριζόμενο υπεύθυνο από τη διοίκηση του Περιφερειακού Ν.Π.Δ.Δ., ο οποίος θα μπορεί να ανήκει και στο

επιστημονικό προσωπικό, με καθήκοντα την καθημερινή διεκπεραίωση των τρεχόντων θεμάτων και τη συνεργασία με το Περιφερειακό Ν.Π.Δ.Δ.

3. Εγγραφή της χρηματοδότησης των Ν.Π.Δ.Δ. ως δαπάνη στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Παράλληλοι πόροι καθορίζονται οι δωρεές, χορηγίες, χρηματοδότηση από τους τοπικούς φορείς (ΟΤΑ κλπ.) Τα σχηματισμένα αποθεματικά σημερινών Κέντρων Πρόληψης (αστικών εταιρειών & διαδημοτικών επιχειρήσεων) μεταφέρονται ως περιουσία των νέων Ν.Π.Δ.Δ. με τη σαφή πρόβλεψη ότι τα ποσά αυτά θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για τις ανάγκες του συγκεκριμένου τοπικού Κέντρου Πρόληψης, από το οποίο προήλθαν.

4. Πιστοποίηση των Κ.Π. ως Φορέων Πρόληψης Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας. Αντίστοιχη πιστοποίηση των επιστημονικών στελεχών και διοικητικών υπαλλήλων τους ως εξειδικευμένου προσωπικού Πρόληψης Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας.

5. Οι εργαζόμενες και εργαζόμενοι των σημερινών αστικών εταιρειών και διαδημοτικών επιχειρήσεων, με βάση και την πιστοποίησή τους ως επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό για την πρόληψη της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και την προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας, μεταφέρονται αυτόματα στα ειδικά αυτά Ν.Π.Δ.Δ., σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, ως προσωπικό ειδικό για τις εξαρτήσεις, που έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία του Α.Σ.Ε.Π. με βάση τον ιδρυτικό αυτού Νόμο αλλά και τις εξαιρέσεις που προβλέπονται σε συνεχή νομολογία.

6. Το Ν.Π.Δ.Δ. θα διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο με τουλάχιστον 11μελή σύνθεση:

Α) Το Υπουργείο Υγείας διορίζει 2 εκπροσώπους στο κάθε Δ.Σ., ενδεχομένως και τον Πρόεδρό του, ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτός/-ή θα είναι σχετικώς γνώστης του αντικειμένου των δράσεων των Κ.Π.

Β) Στα Δ.Σ. των νέων Νομικών Προσώπων συμμετέχουν 5 εκπρόσωποι όλων των Οργανισμών Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, μέσα από ειδική Συνέλευση, η οποία θα ορίζεται από τον Νόμο.

Γ) Στα Δ.Σ. των νέων Νομικών Προσώπων δύνανται να συμμετέχουν «αρωγοί φορείς». Αυτοί θα αντιπροσωπεύονται στα Δ.Σ. κατά αναλογία 2 προς 5 σε σχέση με τους εκπροσώπους της Αυτοδιοίκησης και θα εκλέγουν σε ειδική Συνέλευση τους αντιπροσώπους τους. Ειδική «μεταβατική διάταξη» θα ορίζει ότι όσοι κοινωνικοί φορείς εκπροσωπούνται σήμερα στην σύνθεση των αστικών εταιρειών και διαδημοτικών επιχειρήσεων θα συνεχίσουν να υπάρχουν, εφ' όσον το επιθυμούν, και στα κατά Περιφέρεια νέα Νομικά Πρόσωπα. Ορίζεται από τον Νόμο τυχόν είσοδος νέου αρωγού φορέα, δημόσιου ή μη κερδοσκοπικού, καθώς και ο χαρακτήρας της αρωγής.

Δ) Στα Δ.Σ. των νέων Νομικών Προσώπων συμμετέχει 1 εκπρόσωπος του ΟΚΑΝΑ.

Ε) Στα Δ.Σ. των νέων Νομικών Προσώπων συμμετέχει 1 εκπρόσωπος των εργαζομένων, εκλεγμένος από ειδική Συνέλευση όλων των εργαζομένων των Κ.Π. της Περιφέρειας.

7. Τη διοικητική και οικονομική εποπτεία των Περιφερειακών Κ.Π. την έχει η αρμόδια Δ/νση του Υπουργείου Υγείας, ενώ τα Δ.Σ. ασκούν τον οικονομικό και διοικητικό έλεγχο, η κατάρτιση δε του επιστημονικού προγράμματος είναι αποκλειστικά ευθύνη της επιστημονικής ομάδας.
8. Ο Ο.ΚΑ.ΝΑ. διασύνδεει και εποπτεύει επιστημονικά, στη βάση σαφών όρων και προδιαγραφών, τα Κ.Π. Ορίζεται η δια βίου εκπαίδευση.
9. Ορίζεται και επισήμως ότι αντικείμενο της πολύπλευρης δραστηριότητας των Κέντρων Πρόληψης είναι η πρόληψη των Εξαρτήσεων, καθώς και όλων των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, που συνδέονται αιτιωδώς με τις εξαρτήσεις.
10. Συγκροτείται σε εθνικό επίπεδο Συντονιστικό Όργανο, στο οποίο συμμετέχουν: 1 εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, 1 εκπρόσωπος του Σωματείου Εργαζομένων στα Κέντρα Πρόληψης, 1 Επιστημονικά Υπεύθυνος Κ.Π. και συγκεκριμένα ο αρχαιότερος πανελλαδικά κατά σειρά ανάληψης των καθηκόντων του, 1 εκπρόσωπος της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., 1 εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών, 2 εκπρόσωποι των Περιφερειακών Ν.Π.Δ.Δ. εκλεγμένοι από ειδική Συνέλευση που θα ορίζει ο Νόμος, 2 εκπρόσωποι του ΟΚΑΝΑ, ένας/μία εκ των οποίων θα καταλαμβάνει τη θέση του Προέδρου του Συντονιστικού Οργάνου. Το Συντονιστικό Όργανο εκπροσωπεί θεσμικά τα Κέντρα Πρόληψης προς κάθε αρχή και παραπέμπονται σε αυτό θέματα που δεν μπορούν να λυθούν σε Περιφερειακό επίπεδο.
11. Κάθε Κέντρο Πρόληψης, δύναται να διαθέτει ένα επακριβώς ορισμένο ποσοστό του προϋπολογισμού του, προκειμένου να συνάπτει συμφωνίες με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία μπορεί να αξιοποιεί ως επιστημονικούς συμβούλους, επόπτες, εκπαιδευτές κ.λπ., μέσα στα πλαίσια του Ν. 2190/94.
12. Συντάσσεται οργανόγραμμα σε κάθε περιφερειακό Κ.Π. στο οποίο αναφέρονται οι ειδικότητες των απασχολούμενων σε αυτό και στα παραρτήματά του καθώς και ο αριθμός των οργανικών θέσεων σε κάθε Κ.Π. Στο οργανόγραμμα αυτό συνυπολογίζονται οι προσωποπαγείς θέσεις, που θα προκύψουν από τη μεταφορά άπαντος του προσωπικού των αστικών εταιρειών και δημοτικών επιχειρήσεων. Το οργανόγραμμα αυτό δεν θίγει, αλλά αυξάνει την υφιστάμενη κατανομή των θέσεων εργασίας ανά Κέντρο Πρόληψης.
13. Συντάσσεται Ενιαίος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας των Κέντρων Πρόληψης. Τα προκύπτοντα ζητήματα καθορίζονται σε Ειδική Συλλογική Σύμβαση, όπως προβλέπεται από το Ν. 2738/99, που υπογράφεται μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της πλέον αντιπροσωπευτικής δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων στα Κ.Π. Περιεχόμενο των συλλογικών συμβάσεων μπορεί να αποτελέσουν ζητήματα που αφορούν: α. Την τοποθέτηση, μετακίνηση, μετάθεση, απόσπαση και μετάταξη. β. Την εκπαίδευση και επιμόρφωση (προεισαγωγική, εισαγωγική και προαγωγική εκπαίδευση, επαγγελματική - κλαδική ή γενική, διαρκή επιμόρφωση). γ. Τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας, εφόσον δεν θίγονται κανόνες αναγκαστικού δικαίου. δ. Την κοινωνική ασφάλιση, εκτός από τα συνταξιοδοτικά. ε. Την άσκηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, την παροχή συνδικαλιστικών διευκολύνσεων και τον τρόπο παρακράτησης των συνδικαλιστικών εισφορών και της απόδοσής τους στις συνδικαλιστικές οργανώσεις. στ. Τα θέματα αδειών γενικώς. ζ. Τα θέματα του χρόνου απασχόλησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν

περιορίζεται ή παραβιάζεται η παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες ή δεν τίθενται σε κίνδυνο η ασφάλεια, η υγεία προσώπων ή η προάσπιση των δημόσιων συμφερόντων. η. Την ερμηνεία των όρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.
14. Κατάρτιση ενιαίου ειδικού μισθολογίου των εργαζομένων στα Κ.Π. με Νόμο.

Με τιμή,

Για το Δ. Σ.

Ο Πρόεδρος

Τίνος Σιφονιδής

Η Γεν. Γραμματέας

Παναγιώτνη Άννα